

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LŽ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Prevenca niektorých sociálno-patologických javov

PaedDr. Ivan Pavlov, PhD.

Metodicko-pedagogické centrum,
Bratislava

Názov vzdelávacieho programu

Prevenca niektorých sociálno-patologických javov

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Cieľom inovačného vzdelávania pre pedagogických zamestnancov Prevenca niektorých sociálno-patologických javov je zdokonaľiť a inovovať profesijné kompetencie, ktoré sú potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti v súlade s profesijnými štandardami pre kategórie: učiteľ, vychovávateľ, pedagogický asistent a majster odbornej výchovy. Absolvovaním vzdelávacieho programu získajú pedagogickí zamestnanci základné vedomosti a zručnosti potrebné na štandardný výkon v zmysle špecifickej pedagogickej práce v oblasti prevencie v zmysle inovačných tendencií, a to:

- v dimenzii **Žiak** – (1.1.1) – poznať zákonitosti psychického vývinu a osobitostí žiaka príslušného vekového obdobia, (1.3.2) – vedieť identifikovať sociálne charakteristiky žiakov z rôzneho sociokultúrneho prostredia,
- v dimenzii **Edukačný proces** – mať vedomosti a zručnosti z danej problematiky, vedieť vybrať adekvátne formy a metódy na realizáciu učebných činností žiakov, využívať inovačné metódy a formy vo vyučovacom procese, vedieť komunikovať so žiakmi a vytvárať priaznivú emocionálnu, pracovnú a sociálnu klímu v triede a prostredie podporujúce rozvoj osobnosti žiaka, aplikovať stratégie a metódy sociálneho rozvoja žiakov, poznať riziká sociálno-patologických javov a možnosti primárnej prevencie a nápravy, vedieť didakticky zapracovať do obsahu vzdelávania riziká sociálno-patologických javov, oceňovať pozitívne prejavy v správaní sa žiaka,
- v dimenzii **Sebarozvoj učiteľa** – poznať svoje osobné dispozície, hodnoty, silné a slabé stránky pre využitie v pedagogickej praxi, poznať trendy vývoja spoločnosti a trendy v oblasti výchovy a vzdelávania, vedieť sa stotožniť s rolou facilitátora a efektívne komunikovať so sociálnymi partnermi školy.

Obsahová ponuka a realizácia tohto druhu kontinuálneho vzdelávania reflektuje aj Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2010/2011, v ktorých sa odporúča využívať účinné nástroje na predchádzanie, resp. riešenie prejavov problémového správania, záškoláctva, šikanovania, fyzického alebo psychického týrania, delikvencie, zneužívania návykových látok, sexuálneho zneužívania, prejavov extrémizmu a pod. V zmysle úloh vyplývajúcich pre rezort školstva z Národnej protidrogovej stratégie na obdobie 2009-2012, z článku 33 Dohovoru o právach dieťaťa, Európskej protidrogovej stratégie a zo Stratégie prevencie kriminality sa odporúča realizovať projekty a aktivity prevencie a eliminácie rizikového správania, delikvencie a kriminality, záškoláctva, bezpečného používania internetu, ako aj na podporu morálneho a právneho vedomia. V rámci Národného programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2008 – 2010 sa odporúča prevencia rizík práce v zahraničí, pred neľudským zaobchádzaním a otrockou prácou. V súlade s odporúčaním Rady Európy č. 16/2001 o ochrane detí pred sexuálnym zneužívaním je potrebné uskutočňovať primerané opatrenia na ochranu a prevenciu pred sexuálnym zneužívaním v materských, základných a stredných školách.

Druh vzdelávacieho programu: inovačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania: kombinovaná (prezenčne 70 hodín, dištančne 20 hodín)

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ:

Zdokonaľiť a inovovať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej činnosti v oblasti prevencie sociálno-patologických javov

Špecifické ciele:

- špecifikovať vývinové faktory obdobia prepuberty, puberty a adolescencie z pohľadu výskytu sociálno-patologických javov,
- získať a inovovať informácie o nežiaducich vplyvoch vonkajšieho prostredia, sociálnych interakcií a výchovného prostredia, ktoré ohrozujú mládež ,
- vymedziť niektoré sociálno-patologické javy,
- poznať etiológiu, prejavy a následky (účinky) vybraných sociálno- patologických javov (násilie, agresivita, záškoláctvo, obchodovanie s ľuďmi, látkové závislosti – s dôrazom na alkoholizmus, nelátkové závislosti – gambling),
- poznať sociálno-patologické javy vo funkciách rodiny a identifikovať ich následky,
- poznať sociálno-patologické javy v sexuálnom správaní a identifikovať ich následky,
- získať informácie o vzniku, prejavoch a následkoch alkoholizmu,
- definovať chudobu ako sociálny problém, jej príčiny, dôsledky, merania a riešenia,
- poznať typológiu nezamestnanosti, jej dôsledky ako sociálneho problému,
- poznať politiku zamestnanosti,
- poznať okolnosti vedúce k sociálno-patologickým prejavom rómskeho spoločenstva,
- poznať sociálno-patologické prejavy v rómskych komunitách,
- získať informácie o legislatívnom rámci riešenia sociálno-patologických javov,
- poznať možnosti prevencie a boja so sociálno-patologickými javmi,
- poznať pozíciu školy a rodiny v prevencii sociálno-patologických javov,
- identifikovať požiadavky na osobnostné a odborné charakteristiky nositeľa prevencie,
- poznať preventívny školský program a vymedziť miesto učiteľa, vychovávateľa, pedagogického asistenta a majstra odbornej výchovy v jeho realizácii,
- formulovať možnosti spolupráce s vedením školy, koordinátorom prevencie, výchovným poradcom, triednym učiteľom,
- získať informácie o možnostiach spolupráce so zamestnancami preventívnych, poradenských pracovísk, komunitných centier a inštitúcií tretieho sektoru pracujúcich v oblasti prevencie sociálno-patologických javov,
- získať poznatky o možnostiach pôsobenia učiteľa, vychovávateľa, pedagogického asistenta a majstra odbornej výchovy v prevencii sociálno-patologických javov v podmienkach školy, komunity,
- implementovať získané poznatky v preventívnom pôsobení učiteľa, vychovávateľa, pedagogického asistenta a majstra odbornej výchovy,
- analyzovať a navrhnúť možnosti efektívneho využitia voľného času v súvislosti so špecifikami a podmienkami školy, komunity, potrieb žiakov,
- analyzovať možnosti a navrhnúť preventívne aktivity organizované školou pre rodičov (komunitu).

Obsah vzdelávacieho programu:

Modul 1 Deti a mládež ako ohrozená sociálna skupina

Téma	Forma	Časový rozsah
1. Oboznámenie s projektom inovačného štúdia Prevencia niektorých sociálno-patologických javov– organizácia, realizácia, ukončenie.	prezenčná	1
2. Vývinové faktory obdobia prepuberty, puberty a adolescencie.	prezenčná	2
3. Nežiadúce vplyvy vonkajšieho prostredia, sociálnych interakcií a výchovného prostredia.	prezenčná	2
Výstupom dištančnej formy vzdelávania za 1.modul bude v písomnej podobe (1 strana formát A ₄) spracovaná pedagogická charakteristika žiaka ohrozeného sociálnou patológiou.	dištančná	4
SPOLU:		9 hodín

Modul 2 Niektoré sociálno-patologické javy (etiológia, dôsledky, riešenia)

Téma	Forma	Časový rozsah
1. Násilie, agresivita - vymedzenie pojmov, diagnostika a intervenčné postupy, nástroje preventívneho pôsobenia).	prezenčná	6
2. Záškoláctvo – vymedzenie pojmu, príčiny, fázy záškoláctva , riešenie záškoláctva.	prezenčná	5
3. Šikanovanie – príčiny, druhy šikanovania, príznaky šikanovania, účastníci šikanovania, zásahy proti šikanovaniu, Metodické usmernenie č. 7/2006-R.	prezenčná	6
4. Pitie alkoholu (krátkodobé a dlhodobé účinky alkoholu na organizmus, alkohol a rodina, štyri stupne pitia alkoholu, vývojové fázy alkoholizmu, pitie alkoholu a tehotenstvo, pitie v detskom a dospelujúcom veku).	prezenčná	5
5. Patologické hráčstvo (patologické hráčstvo ako jeden z typov závislosti, kritériá patologického hráčstva, fázy rozvoja patologického hráčstva, následky patologického hráčstva.	prezenčná	3
6. Obchodovanie s ľuďmi - charakteristika základných pojmov, mechanizmy obchodovania s ľuďmi, prevencia v školách, mimovládne organizácie pracujúce v oblasti prevencie obchodovania s ľuďmi, internetové zdroje.	prezenčná	4
7. Sociálno-patologické javy v rodine (týranie, zneužívanie	prezenčná	4

a zanedbávanie detí, základné formy syndrómu CAN.		
8. Sociálno-patologické prejavy v sexuálnom správaní (prostitúcia, sexuálne úchylky, predčasná sexualita).	prezenčná	4
9. Chudoba ako sociálny problém – vymedzenie obsahu pojmu chudoba, príčiny a dôsledky chudoby, chudobou ohrozené sociálne skupiny, riešenie chudoby.	prezenčná	4
10. Nezamestnanosť – klasifikácia nezamestnanosti, jej dôsledky, politika zamestnanosti.	prezenčná	4
11. Sociálno-patologické prejavy v rómskych komunitách (rôznorodosť rómskeho spoločenstva, nezamestnanosť a postoje k práci, sociálno-patologické pôsobenie rómskych rodín, sociálno-patologické prejavy vo voľnočasových aktivitách).	prezenčná	12
Výstupom dištančnej formy vzdelávania za 2. modul bude v písomnej podobe (2 strany formátu A ₄) spracovaný jeden z prezentovaných sociálno-patologických javov (etiológia, prejavy, dôsledky, riešenia), s ktorým sa účastník vo svojej pedagogickej praxi stretáva.	dištančná	8
SPOLU:		65 hodín

Modul 3 Možnosti preventívneho pôsobenia pedagóga. Spracovanie návrhu preventívnej aktivity

Téma	Forma	Časový rozsah
1. Možnosti preventívneho pôsobenia školy a rodiny, spolupráca školy a rodiny.	prezenčná	4
2. Školský preventívny program.	prezenčná	2
3. Možnosti spolupráce školy s inštitúciami, ktoré realizujú preventívne aktivity.	prezenčná	2
Výstupom dištančnej formy vzdelávania za 3. modul bude v powerpointovej prezentácii (s rozsahom minimálne 15 slidov) spracovaný návrh preventívnej aktivity (zameranej na 1 sociálno-patologický jav) v podmienkach školy, v ktorej účastník vzdelávania pracuje. Cieľovou skupinou preventívnej aktivity môžu byť žiaci (školy, triedy, výchovnej skupiny), resp. rodičia žiakov navštevujúcich školu.	dištančná	8
SPOLU:		16 hodín

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Profil absolventa:

Absolvent po ukončení inovačného vzdelávania získa inovované informácie o nežiaducich vplyvoch vonkajšieho prostredia, sociálnych interakcií a výchovného prostredia, ktoré ohrozujú mládež, pozná etiológiu, prejavy a následky (účinky) vybraných sociálno-patologických javov, získa informácie o legislatívnom rámci riešenia sociálno-patologických javov. Pozná zásady efektívnej a selektívnej prevencie, získa informácie o preventívnych programoch, informácie o možnostiach spolupráce so zamestnancami preventívnych, poradenských pracovísk, komunitných centier a inštitúcií tretieho sektoru pracujúcich v oblasti prevencie sociálno-patologických javov. Vie implementovať získané poznatky v preventívnom pôsobení asistenta učiteľa, asistenta vychovávateľa a asistenta majstra odbornej výchovy, vie analyzovať možnosti a navrhnuť preventívne aktivity organizované školou pre rodičov (komunitu).

Rozsah vzdelávacieho programu:

90 hodín, prezenčne 70 hodín, dištančne 20 hodín.

Trvanie vzdelávacieho programu:

najviac 12 mesiacov.

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov, kariérový stupeň, kariérová pozícia:

kategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ,
- vychovávateľ,
- pedagogický asistent,
- majster odbornej výchovy.

podkategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ pre primárne vzdelávanie (učiteľ prvého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy) ,
- učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie, vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy),
- učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie,
- asistent učiteľa,
- asistent vychovávateľa,
- asistent majstra odbornej výchovy.

kariérový stupeň:

samostatný pedagogický zamestnanec

pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou

pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

kariérová pozícia: -

vyučovací predmet:-

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre uvedené kategórie a podkategórie pedagogických zamestnancov, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorí majú absolvovaných **aspoň šesť mesiacov** pedagogickej činnosti

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

(§ 35 ods. 10 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z.). **Podmienkou zaradenia na overenie profesijných kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z. sú minimálne tri roky pedagogickej činnosti pedagogického zamestnanca.**

Spôsob prihlasovania účastníkov: písomná prihláška, doložená potvrdením riaditeľa školy/školského zariadenia, že záujemca o vzdelávanie spĺňa podmienku pedagogickej a odbornej praxe minimálne 3 roky.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Riaditeľ školy alebo školského zariadenia na prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie. Riaditeľovi školy alebo školského zariadenia potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ. Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania vzdelávacieho programu:

Inovačné vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou a pohovorom pred trojčlennou skúšobnou komisiou.

Overenie profesijných kompetencií nadobudnutých sebvzdelávaním a vykonávaním pedagogickej činnosti realizuje pedagogický zamestnanec s minimálne tromi rokmi pedagogickej praxe prezentáciou a pohovorom pred trojčlennou skúšobnou komisiou podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z.

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu:

1. Minimálne 80% účasť na prezenčnej forme vzdelávania.
2. Splnenie výstupov z dištančnej formy vzdelávania.
3. Záverečná prezentácia a pohovor pred trojčlennou skúšobnou komisiou. Power-pointová prezentácia (s rozsahom 15 slidov) bude obsahovať účastníkom vzdelávania spracovaný návrh preventívnej aktivity zameranej na 1 sociálno-patologický jav v podmienkach školy (triedy, výchovnej skupiny), v ktorej účastník vzdelávania pracuje.

Pedagogickí zamestnanci, ktorí budú ukončovať vzdelávanie podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. overením profesijných kompetencií, musia splniť všetky požiadavky okrem bodu 1.

Personálne zabezpečenie:

Garant vzdelávacieho programu:

Mgr. Mária Oľšavská, MPC RP Prešov, učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou. **Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 3 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona 390/2011 Z. z .**

Lektori vzdelávacieho programu:

Učители pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou.

Externí spolupracovníci: zamestnanci centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, učители vysokých škôl, lekári, sociálni pracovníci a sociálni poradcovia s lektorskou praxou, zamestnanci regionálnych úradov verejného zdravotníctva, zamestnanci tretieho sektora s vysokoškolským vzdelaním a lektorskou praxou.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Financovanie vzdelávacieho programu:

vzdelávací program je financovaný z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a prostriedkov rozpočtu MPC., v prípade viacdňových vzdelávacích podujatí bude ubytovanie a stravovanie hrazené iba z prostriedkov národného projektu., cestovné náhrady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie:

- flipchartová tabuľa s príslušenstvom (tabuľa, flipchartový papier, fixy...),
- učebné zdroje (študijné texty, texty pre tvorbu úloh...).

Technické a informačné zabezpečenie:

- PC, resp. notebook
- dataprojektor, USB pre lektora .

Návrh počtu kreditov:

21 kreditov

Za absolvovanie 90 hodín vzdelávania získa absolvent 18 kreditov a za ukončenie vzdelávania záverečnou prezentáciou a pohovorom pred trojčlennou skúšobnou komisiou 3 kredity.